

D/60/02.05.01.03/2022

Yksityisteiden perusparannusavustusten jakoperusteet

Tekninen lautakunta on hyväksynyt 1.9.2015 §27 yksityisteiden perusparannusavustusten jakoperusteet:

Uuraisten kunta on talousarviossa varannut rahaa yksityisteiden perusparantamiseen 15 000 €. Avustuksilla on tarkoitus tukea yksityisteiden tai siltojen perusparantamista.

TOIMIALAJOHTAJAN EHDOTUS: Tekninen lautakunta myöntää avustusta 20 % perusparantamishankkeisiin kuitenkin talousarviossa varattujen määrärahojen puitteissa. Avustukset maksetaan toteutuneiden kustannusten mukaan. (tositteet on toimitettava maksatushakemuksen yhteydessä)

Toimialajohtaja tekee päätöksen maksatuksesta.

PÄÄTÖS: Ehdotus hyväksyttiin

Tekninen lautakunta 15.3.2022

Yksityisteiden perusparannusavustuksiin esitettyä 15 000 euron määrärahaa ei ole ollut varattuna automaattisesti talousarvioihin, vaan rahaa on sisällytetty talousarvioon ai-noastaan, mikäli seuraavalle vuodelle on ollut tiedossa tulevia perusparannushankkeita. Aiemmat jakoperusteet ovat osoittautuneet epätarkoiksi, joten ne on syytä päivittää ja tarkentaa.

Yksityistielaki (560/2018) 84 § Kunnan avustus:

Kunta päättää sen varoista yksityistien tienpitoon myönnettävistä avustuksista, avustuksen ehdoista ja käytön valvonnasta samoin kuin tien tekemisen tai kunnossapidon ottamisesta kokonaan tai osaksi kunnan suorittavaksi. Edellytyksenä avustuksen myöntämiselle tienpitoon on, että tietä koskevien asioiden hoitamista varten on perustettu tie-kunta ja että tiekuntaa ja yksityistietä koskevat tiedot yksityistierekisterissä sekä tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä ovat ajantasaiset niin kuin 50 §:ssä edellytetään.”

Uuraisten kunta on pitkään profiloitunut haja-asutusalueille asumisrakentamisen mahdollistavana kuntana, joten yksityistieverkostojen järkevä ylläpito on kunnalle tärkeää. Yksityistieverkoston kunnostamisella voidaan nähdä moninaisia positiivisia vaikutuksia haja-asutusalueilla: Turvallisuuden edistäminen ja erilaisten palveluiden saatavuuden parantaminen kuten pelastuslaitoksen, kotihoidon tai jätehuollon pääsy yksityisteiden varteen. Yksityisteiden hyvä kunto edistää osaltaan lasten kouluun ja harrastustoimintaan pääsyä. Yksityisteille suunnattavat avustukset vaikuttavat positiivisesti myös yritysten toimintaedellytyksiin haja-asutusalueilla.

Yksityisteiden perusparannusavustuksiin esitetään varattavaksi jatkossa 20 000 € teknisen toimen talousarviossa. Varattu rahasumma jää käyttämättä, mikäli perusparannushankkeita ei toteudu. Avustukset jaetaan seuraavaksi esitettyjen myöntämisperusteiden mukaisesti.

PERUSPARANNUSAVUSTUSTEN MYÖNTÄMISPERUSTEET 2023 ALKAEN:

Avustuskelpoisuuden ehdot, jotka tulee täyttyä avustuksen saamiseksi:

- Tietä koskevien asioiden hoitamista varten on perustettu tiekunta
- Tiekuntaa ja yksityistietä koskevat ajantasaiset tiedot ovat yksityistierekisterissä (Maanmittauslaitos) sekä tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä (50\$ / Digiroad)
- Avustusta vastaanottava tiekunta ei saa estää satunnaista liikennettä tiellään.
- Yksitystien vaikutusalueella on vähintään yksi ympärivuotisesti ja vakituisesti asuttu asunto, avustusta myönnetään vain pysyvän asutuksen käyttämälle tien osalle Uuraisten kunnan alueella. Läpikulkutiestä avustetaan koko tien läpikulun osan pituus Uuraisten kunnan alueella. Läpikulkutiekse katsotaan tiekunnan tie, jonka molemmista päistä on yhteys valtion tiehen, kunnan tiehen, toisen tiekunnan tiehen tai kiinteistörekisteriin merkittyyn rasitetiehen. Pelkkää maa- tai metsätalouskäytössä olevaa tietä ei hyväksytä läpikulun perusteeksi.
- Tien pituus vakituisesti asuttuun talouteen on vähintään 500m.
- Erikoistapauksessa voidaan avustaa myös lyhempää tietä, jos rakentamiskustannukset ovat huomattavat, esim. sillan, suurehkon rummun, pengerryksen tms. verrattavan syyn takia.
- Avustuksen saaminen edellyttää, että kohteelle on myönnetty valtion rahoitus
- Avustusta voidaan myöntää hakijoille, joiden hakemus on saapunut vuosittaisen määräajan loppuun mennessä.

Tie EI ole avustuskelpoinen, jos:

- Se on pelkästään maa- ja metsätalouskäytössä (viljelystie, metsätie)
- Se johtaa pelkästään vapaa-ajan asuinnoille (mökkitie)
- Liikennettä tiellä rajoitetaan liikennemerkeillä tai esteillä (väliaikaiset painorajoitukset sallitaan).

Avustettavat hankkeet:

Ensisijaisesti avustettavia hankkeita ovat muun muassa:

- Huonokuntoiset sillat ja tierummut
- Tulva- ja routavauriot
- Tien kuivatuksen ja kantavuuden parantaminen
- Liikenneturvallisuuden kannalta tärkeät kohteet, kuten vaarallisen liittymäkohdan parantaminen, tielinjan siirtäminen tai vaarallisen kaarteiden oikaisu.

Avustuksen suuruus:

- Valtion tukemia hankkeita avustetaan 50% tiekunnan omavastuuosuudesta.
 - Esimerkit: Kun tie saa valtionavustusta 50%, on kunnan avustus 25% kokonaiskustannuksista. Kun tie saa valtionavustusta 60%, on kunnan avustus 20%.
- Avustuksia voidaan myöntää yhteensä vain varatun avustusmäärärahan (20 000€) verran.
- Perusparannusavustus päätetään hakijan esittämän kustannusarvion- ja suunnitelman perusteella. Jos hankkeen kustannukset ylittävät kustannusarvion, avustussumma ei kasva yli päätetyn avustuksen. Kustannusarvion alittuessa, avustus pienenee vastaamaan 50%:ia tiekunnan omavastuukustannuksista.
- Jos yksityinen tie on saanut perusparannukseen valtion avustusta vähintään 75% kustannuksista, kunta ei avusta kyseistä perusparannushanketta.

Avustuksen hakeminen:

Avustushakemuksen käsittelee tekninen lautakunta. Hakemus tulee lähettää sähköpostilla osoitteeseen: kirjaamo@uurainen.fi tai osoitteeseen:

Uuraisten kunta / Tekninen lautakunta
Virastotie 4
41230 Uurainen

Hakemukset käsitellään ja niistä päätetään avustushakemuksien saapumisjärjestyksessä.

Avustushakemuksessa on esitettävä:

- Valtion avustuspäätös
- Selvitys perusparannushankkeesta ja sen tarpeellisuudesta
- Selvitys perusparannushankkeen toteuttamistavasta
- Suunnitelmakartta, johon on merkitty kohteiden sijainti ja tien vaikutuspiirissä olevat asuintaloudet
- Suoritepohjainen kustannusarvio arvonlisäveroineen
- Arvio kustannusarvioon sisältyvistä, tiekunnan omana työnä tehtävistä töistä ja niiden määrästä.
- Alustava aikataulu hankkeen toteuttamisesta
- Kopio tiekunnan kokouspöytäkirjasta, jossa avustuksen hakemisesta on päätetty
- Tarvittavat lausunnot ja luvat

Avustusta tulee hakea **edellisvuoden syyskuun loppuun mennessä** ennen hankkeen toteuttamista. Esimerkki; vuonna 2024 tehtävän perusparannushankkeen avustushakemus tulee toimittaa viimeistään syyskuun 2023 loppuun mennessä. Samana vuonna haettavia ja toteutettavia perusparannusavustuksia voidaan käsitellä vain, jos asian kiireellisyys vaatii sitä (esim. poikkeuksellisten olosuhteiden, kuten tulvien tielle aiheuttamien vaurioiden korjaaminen).

Avustuspäätös:

- Kunnan tekemässä myönteisessä avustuspäätöksessä ilmoitetaan hankkeen hyväksytty kokonaiskustannusarvio, avustusprosentin suuruus, avustuksen enimmäismäärä, avustuksen maksuerien määrä sekä päätöksen voimassaoloaika (hankkeen vaa-dittu valmistumispäivämäärä).

Hankkeen toteuttaminen:

- Tiekuntaa suositellaan kilpailuttamaan urakat ja muut hankinnat kustannussäästöjen vuoksi.

Työn aloitus:

- Tiekunta saa aloittaa työt sen jälkeen, kun kunta on tehnyt myönteisen päätöksen ja tiekunta on ilmoittanut vastaanottavansa avustuksen.

Työn valmistuminen:

- Avustuksen saajan on huolehdittava, että hanke valmistuu ja kustannukset syntyvät päätöksen voimassaoloaikana. Hankkeen on valmistuttava ja viimeisen erän maksatushakemus tulee olla toimitettuna kuntaan päätöksen voimassaoloaikana.
- Työn valmistumisesta ilmoitetaan kuntaan kirjallisesti. Hankkeen valmistuminen todetaan kunnan edustajan tekemällä lopputarkastuksella.

- Mikäli hanke ei näytä valmistuvan ajoissa, tiekunnan tulee hyvissä ajoin kirjallisesti hakea jatkoaikaa hankkeen toteuttamiseen.

Avustuksen maksaminen:

- Avustuspäätöksessä on päätetty, kuinka monessa erässä avustus voidaan enintään maksaa
- Maksatushakemukseen liitetään:
 - Luettelo, jolla selvitetään tositteittain tehdyt työt ja muut kustannukset
 - Selvitys vastikkeetta hankkeen hyväksi tehdystä työstä
 - Kopiot tiekunnalle osoitetuista laskuista, sekä tiliotteet/maksutositteet, joista käy ilmi, että laskut on maksettu tiekunnan tililtä.
- Ennen avustuksen maksamista kunta suorittaa katselmuksen, jonka yhteydessä kustannukset tarkastetaan.
- Avustusta maksetaan hyväksyttävien ja toteutuneiden kustannusten perusteella avustuspäätöksessä esitetyn avustusprosentin mukaisesti, maksimissaan päätöksessä esitettyyn avustuksen enimmäismäärään saakka.
- Avustukseen oikeuttaviksi kustannuksiksi hyväksytään hankkeen suunnittelusta, parantamistöiden toteutuksesta ja töiden valvonnasta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset.
- Toteutuneella kustannuksella tarkoitetaan tiekunnalle osoitettua ja tiekunnan tililtä maksettua laskua.

Teknisen johtajan ehdotus:

Tekninen lautakunta päättää hyväksyä ja ehdottaa kunnanhallitukselle, että se esittää kunnanvaltuustoa hyväksymään:

1. vuosittaisen 20 000 euron määrärahan lisäämisen teknisen lautakunnan talousarvioon yksityisteiden perusparannusavustuksiin jaettavaksi
2. esitetyt yksityisteiden perusparannusavustusten myöntämisperusteet, jotka otetaan käyttöön vuoden 2023 haussa.

Päätös: Tekninen lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Toimenpiteet: jatkokäsittelyyn KH, KV